

4. Гаряча лінія з питань протидії торгівлі людьми, запобігання та протидії домашньому насильству, насильству за ознакою статі та насильству стосовно дітей. <https://1547.ukc.gov.u>.

5. Перелік телефонів «гарячих ліній» на сайті Міністерства охорони здоров'я. <https://moz.gov.ua/uk/moz-nagadue-nereri-garjachih-linij-psihologichnoi-pidtrimki>

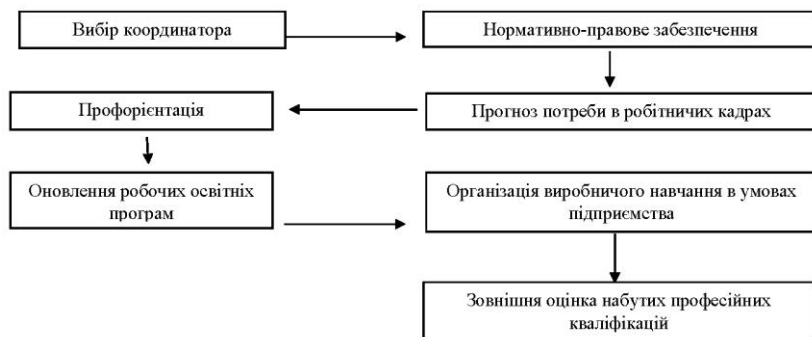
DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-466-8-7>

МЕХАНІЗМИ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ В МОДЕЛЯХ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ КВАЛІФІКОВАНИХ РОБІТНИКІВ ЗА ДУАЛЬНОЮ ФОРМОЮ ОСВІТИ

Животова С. Г.

*аспірантка Дніпровської академії неперервної освіти;
заступник директора з навчально-виробничої роботи
ДПТНЗ «Дніпровський центр професійно-технічної освіти»
м. Дніпро, Україна*

У зв'язку з підвищеними вимогами роботодавців до рівня знань, вмінь, навичок випускників закладів професійної (професійно-технічної) освіти вимагає від педагогічних колективів моделювання організації освітнього процесу з відповідними трансформаціями методів, форм, засобів навчання та оптимальної взаємодії між усіма учасниками.

Рис. 1. Загальна схема реалізації дуальної форми здобуття освіти

Вибір координатора: одним із ключових завдань процесу впровадження та реалізації моделі дуальної форми здобуття освіти є вибір координатора, який забезпечить успішну реалізацію процесу в цілому і відповідає за виконання його окремих етапів. **Нормативно-правове забезпечення:** впровадження дуальної моделі вимагає підготовку відповідної нормативно-правової бази на всіх рівнях управління: державному, обласному, локальному. **Прогноз потреби в робітничих кадрах:** для успішного функціонування дуальної форми здобуття освіти повинно бути налагоджене прогнозування галузевих та регіональних потреб, що забезпечить напрямки підготовки спеціалістів, які будуть погоджені з місцевою владою, підприємствами замовниками робітничих кадрів. **Профорієнтація:** система профорієнтаційної роботи направлена на перетин всіх зацікавлених сторін: людини, системи освіти, роботодавців та держави. Ця система повинна ґрунтуватись на довгострокових результатах прогнозів потреб в робітничих кадрах. **Оновлення робочих освітніх програм:** освітні програми дуальної форми здобуття освіти повинні базуватись на модульній побудові, синхронізації теорії та практики, міждисциплінарному характері побудові змісту визначених модулів, командному та інтерактивному характері розробці за участю представників роботодавців. Такий підхід дозволить врахувати виробничу специфіку та бізнес-процеси конкретного підприємства і якісно вибудувати процес навчання майбутнього працівника. **Організація освітнього процесу в умовах виробництва:** професійно-практична підготовка організовується на учнівських (у разі виробничого навчання) та робочих місцях (у разі виробничої практики) підприємства. Добре, коли підприємством організовані саме учнівські місця з тренажерними можливостями. В цих умовах за кожним здобувачем освіти закріплюється наставник з числа найбільш кваліфікованих спеціалістів підприємства, який пройшов спеціальну психолого-педагогічну підготовку та який здатний до передачі особистого професійного досвіду, до формування загальних та професійних компетенцій, до навчання найбільш раціональним прийомам та методам роботи, до підвищення мотивації здобувачів освіти до встановлення довгострокових взаємовідносин з підприємством. **Зовнішня оцінка набутих професійних кваліфікацій:** основою забезпечення якості проектування та реалізації освітніх програм, які реалізуються з використання дуальної форми здобуття освіти є процесно-результативний підхід. При цьому інструментом забезпечення якості умов реалізації є зовнішня акредитація освітніх програм, а результату – оцінка кваліфікації.

Проведений аналіз, показав, що роботодавці вважають введення дуальної форми здобуття освіти для підготовки випускників на замовлення роботодавців гарним вирішенням проблеми. Особлива

потреба позначена ними в наступних трудових функціях, які дали знаходять відображення в компетенціях по додатково розробленим навчальним закладом програмам (за погодженням з роботодавцем).

Наводимо перелік трудових функцій, які отримали найбільшу оцінку значущості у роботодавців: виконання підготовчих робіт і обслуговування робочого місця токаря; вміти здійснювати підготовку до роботи і обслуговування робочого місця токаря відповідно до вимог охорони праці, виробничої санітарії, пожежної безпеки та електробезпеки; дотримуватися правил безпеки праці, виробничої санітарії та пожежної безпеки; вибирати і готувати до роботи універсальні, спеціальні пристосування, ріжучий і контрольно-вимірювальний інструмент; підготовка до використання інструменту і оснастки для роботи на токарних верстатах відповідно до отриманого завдання; визначення послідовності і оптимального режиму обробки різних виробів на токарних верстатах відповідно до завдання; встановлювати оптимальний режим токарної обробки відповідно з технологічною документацією; здійснення технологічного процесу обробки і доведення деталей, заготовок і інструментів на токарних верстатах з дотриманням вимог до якості, відповідно до завдання і технічної документації; користуватися довідковими таблицями для визначення властивостей матеріалів; вибирати матеріали для здійснення професійної діяльності; здійснювати токарну обробку деталей середньої складності на універсальних і спеціалізованих верстатах, в тому числі на великогабаритних; знати правила підготовки до роботи і змісту робочих місць токаря, вимоги охорони праці, виробничої санітарії, пожежної безпеки. З метою продуктивного формування професійних компетенцій при міждисциплінарному інтегративному проектуванні необхідно виявити чи відповідають меті механізми інтеграції освітньої та трудової діяльності підготовці токарів за дуальною формою здобуття освіти.

У процесі дослідно-експериментальної роботи спільно з роботодавцями-експертами нами були апробовані наступні освітні технології та підходи: метод проектів, ділові ігри, комплексні (дидактичні) завдання і імітаційно-ігрове моделювання виробничих ситуацій.

Найбільш ефективним в практиці впровадження міждисциплінарного інтеграційного проектування в дуальній формі здобуття освіти при формуванні професійних компетенцій у майбутніх робітників нами був визнаний метод проектів, який сприяє підвищенню творчої активності здобувачів освіти. Реалізація методу проектів в навчальній діяльності дозволяє враховувати і можливості, і потреби, і життєвий досвід, і інтереси здобувачів освіти, а також усвідомлювати професійну важливість досліджуваної в процесі виконання проекту проблеми. Навчальні предмети стають засобом, що сприяє зацікавленості учнями до проблеми і теми.

Така освітня діяльність дозволяє суттєво активізувати співпрацю педагогів і учнів, її відрізняє гнучкість і, що особливо важливо, індивідуалізація. Введення інтеграції направлено, на відміну від традиційного підходу, на спільне планування мети навчання учнем і педагогом, на відбір змісту освітньої діяльності учнем при опрацюванні майбутньої професійної діяльності.

Таким чином, найважливішу роль в реалізації проектних педагогічних умов відіграють сучасні освітні практико орієнтовані технології з елементами дуального навчання, які забезпечують формування професійних компетенцій майбутнього робітника.

Оптимізація формування професійних компетенцій забезпечується: включенням в трудову діяльність здобувачів освіти; інтеграцією збалансованих між собою теорії і практики в освітню діяльність при підготовці робітничих кадрів за дуальною формою навчання; трудової діяльності на майбутніх робочих місцях; актуалізацією усвідомлення відповідальності за її виконання.

Таким чином скорочується час на подальшу адаптацію випускника.

Адаптації випускника вже на робочому місці сприяє і введенню в організацію виробничого навчання та виробничої практики в умовах виробництва наставництва.

Роль наставника має на меті не тільки передачу інформації, досвіду, але він позиціонується як консультант, і контактна особа для обговорення професійних і особистих питань. Основне завдання наставника – структурування, підготовка, супровід і аналіз результату роботи здобувача освіти.

Література:

1. Ягупов В. В. Компетентнісний підхід у професійній підготовці фахівців у системі професійнотехнічної освіти. *Пед. і психол. науки в Україні* : зб. наук. праць : в 5 т. К. : Пед. думка, 2012. Т. 4 : *Професійна освіта і освіта дорослих*. С. 124–134.

2. Сучасні підходи до розуміння поняття «Педагогічні умови» / Т. А. Шмоніна, І. Г. Глухов. *Пед. науки* : зб. наук. пр. 2011. Вип. 59. С. 66–70. Бібліогр.: 12 назв.; укр.

3. Філософський словник / [за ред. В.І. Шинкарука]. 2 вид., перероб. і доп. К. : Головна редакція УРЕ, 1986. 800 с.

4. Phillip A. Sanger, Irina V. Pavlova «Applying Andragogy and PBL Approaches to Enhance Continuing Professional Education in Russia». *International Journal of Engineering Pedagogy*. eISSN: 2192–4880. Vol. 6, № 4, pp. 6079–6085. (2016).

5. Sanger P. Integrating Project Management, Product Design with Industry Sponsored Projects provides Stimulating Senior Capstone

Experiences. *International Journal of Engineering Pedagogy*. 2011. Vol. 1 (2), № 1.

6. Carol H. Fitzsimons. Role of Project based learning in education Case study of Young Enterprise Northern Ireland. *Proceedings of the 19th International Conference on Interactive Collaborative Learning (ICL2016)*, 21–23 September 2016, Clayton Hotel, Belfast, UK, pp. 1289–1293, (2016).

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-466-8-8>

РОЛЬ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ У РОЗВИТКУ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ І СПОРТУ ДЛЯ УЧНІВ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ

Іванова О. В.

*аспірантка кафедри публічного управління та адміністрування
Хмельницького університету управління та права
імені Леоніда Юзькова
м. Хмельницький, Україна*

Значення фізичної культури та спорту для учнів молодшого шкільного віку. Фізична культура та спорт є важливою частиною формування здорового способу життя та фізичного розвитку учнів молодшого шкільного віку. Вони не тільки сприяють фізичному зростанню, а й підтримують психоемоційний розвиток дитини, зміцнюють соціальні навички та покращують концентрацію уваги [1].

Державне управління у сфері фізичної культури і спорту. Держава відіграє важливу роль у формуванні та впровадженні політики у сфері фізичної культури і спорту для дітей. Вона забезпечує нормативно-правове регулювання, матеріально-технічну базу, фінансування програм розвитку, а також підготовку та підвищення кваліфікації вчителів фізичної культури [2].

Основні напрями державного управління у сфері фізичної культури та спорту для учнів молодшого шкільного віку. Державна політика повинна охоплювати такі напрями, як розробка навчальних програм, стандартизація фізичних нормативів, інтеграція сучасних методик викладання та спортивних технологій, а також регулярний моніторинг і контроль якості фізичного виховання [3].

Вплив державного управління на впровадження нових видів спорту для молодших школярів. Державне управління сприяє розвитку